

Cod ECLI
Dosar nr.

Operator date 3918

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL PITEȘTI SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE ÎNCHEIERE

Ședința publică de la

Completul compus din:

Președinte AB

Judecător CD

Grefier EF

**Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești – reprezentat prin
procuror GH**

S-au luat în examinare cererile formulate de intimații-inculpați IJ și KL prin care solicită repunerea pe rol a cauzei, urmare a intervenirii Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022, cauza având ca obiect apelurile declarate de: **Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș și inculpații MN, OP, RS (FOSTĂ TU)**, prin reprezentant legal VX și prin administrator judiciar YZ, **AABB, CCDD, EEFF, GGHH, IIJJ și partea civilă Statul Român – prin Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice** – **Administrația Județeană a Finanțelor Publice**.
împotriva sentinței penale nr. pronunțate de Tribunalul Argeș în dosarul nr.

intimați fiind inculpații IJ, KKLL și MMNN.

În baza dispozițiilor art. 369 alin. 1 Cod de procedură penală, s-a procedat la înregistrarea ședinței de judecată cu mijloace tehnice audio.

La apelul nominal a răspuns apelantul-inculpat AABB, personal, asistat de avocat ales OOPP, și de avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, avocat ales CDCD și avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, pentru apelanta-inculpată RS, pentru apelantul inculpat CCDD a răspuns avocatul VVXX în substituirea avocatului ales YZZZ și RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, apelanta inculpată ABAB, reprezentată de avocat ales EFEF și de avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, a răspuns apelantul-inculpat GGHH, asistat de avocat CDCD cu substituire pentru avocat ales GHGH și de avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, cu delegație la dosar, a răspuns apelantul inculpat IIJJ, personal, asistat de avocat IJJJ în substituirea avocatului ales Șerban Dorin, cu delegație la dosar și de avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, a răspuns pentru apelanta inculpată EEFF, avocat ales KLKL și avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, a răspuns pentru apelantul inculpat OP, avocat EFEF cu substituire pentru avocat ales MNMN, cu delegație la dosar și avocat RRSS în substituirea avocatului desemnat din oficiu TTUU, a răspuns intimatul-inculpat MMNN, asistat de avocat IJJJ în substituirea avocatului ales OPOP și de avocat din oficiu RSRS, au răspuns intimatul-inculpat IJ, personal și intimata-inculpată KKLL, personal, ambii asistați de avocat ales TUTU și de avocat din oficiu RSRS; lipsind: apelantul-inculpat CCDD, apelantul-inculpat OP, apelanta-inculpată VVXX, apelanta-inculpată ZYZZ și apelanta parte civilă Statul Român prin ANAF reprezentată de DGRFP - AJFP

Curtea precizează că la această dată era stabilită pronunțarea în prezenta cauză însă, urmare a pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022, au fost formulate

cereri de repunere pe rol a cauzei de către intimații-inculpați IJ și KL. De asemenea, intimatul-inculpat KL a solicitat a se aprecia dacă se impune suspendarea prezentei cauze în temeiul art. 476 alin. 4 C.p.pen. până la dezlegarea chestiunii de drept cu care a fost sesizată, pe acest aspect, Înalta Curte de Casație și Justiție.

Curtea pune în discuție repunerea pe rol a cauzei, față de cererile formulate de intimații-inculpați IJ și KL și de Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022.

Avocat BABA, pentru intimatul-inculpat IJ, solicită admiterea cererii și repunerea cauzei pe rol. Apreciază că se impune repunerea cauzei pe rol raportat la Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022, care este obligatorie de la pronunțare, aceasta fiind dată după încheierea dezbaterilor, dar anterior pronunțării hotărârii în prezenta cauză. Consideră că se impune repunerea cauzei în vederea discutării acestor aspecte și a se pronunța o hotărâre legală, prin raportare la această decizie.

Avocat IJJ depune la dosar o cerere de repunere pe rol din partea apelantului-inculpat IJJ și solicită admiterea acesteia. În ceea ce privește cererea formulată de intimatul-inculpat KL, apreciază că această cerere este întemeiată pentru aspectele prezentate și de colega sa, cu referire la Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022.

Curtea ia act că s-a depus la dosar o cerere din partea apelantului-inculpat IJJ prin care solicită să se constate împlinirea termenului de prescripție în prezenta cauză, raportat la Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022.

Apărătorul apelantului-inculpat AABB, avocat OOPP, solicită admiterea tuturor cererilor formulate în cauză, având în vedere posibilul impact al celor două decizii ale Curții Constituționale privind prescripția în prezenta cauză.

Apărătorul apelantului-inculpat CCDD, avocat VVXX, apreciază că se impune repunerea cauzei pe rol, față de toți inculpații, pentru a putea fi pusă în discuție Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022.

Avocat CDCD, pentru apelanta - inculpată RS și pentru apelantul-inculpat GGHH, solicită admiterea cererilor formulate în cauză raportat la situația concretă a dosarului, respectiv din analiza posibilului impact al deciziei menționate reiese că sunt îndeplinite condițiile pentru repunerea pe rol a cauzei.

Avocat EFEF, pentru apelanții-inculpați MN și OP, solicită admiterea cererilor de repunere pe rol a cauzei.

Pentru intimata-inculpată KKLL, avocat BABA, solicită admiterea cererilor de repunere a cauzei pe rol.

Procurorul de ședință pune concluzii de admitere a cererilor de repunere a cauzei pe rol.

Având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022, precum și faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată cu dezlegarea unor chestiuni de drept raportat la art. 155 alin. 1 C.p.pen., **Curtea dispune repunerea cauzei pe rol.**

Curtea solicită apărătorilor inculpaților și reprezentantului Ministerului Public să-și expună, pe scurt, opinia în legătură cu incidența Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022 în prezenta cauză, respectiv dacă, raportat și la întrebările adresatei Înaltei Curți de Casație și Justiție, normele care reglementează întreruperea cursului prescripției sunt norme de drept substanțial care se aplică ca lege penală mai favorabilă potrivit art. 5 Cod penal sau decizia CCR are în vedere strict perioada cuprinsă între 2018-2022 și ar afecta strict actele de procedură efectuate în acea perioadă.

Apărătorul apelantului-inculpat AABB, avocat OOPP, arată că, în opinia sa, este vorba de aplicarea art. 5 C.p.pen. Deciziile Curții Constituționale trebuie luate în considerare. Mai mult, Decizia nr. 651/2018 a Curții Constituționale a statuat că, atunci când se discută despre decizii de declarare a neconstituționalității, acestea sunt echivalente, din perspectiva izvoarelor de drept, cu legea. Mai arată că, prin acea decizie, a fost declarat

neconstituțional art. 4 C.pen., care nu menționa deciziile Curții Constituționale referitoare la aplicarea legii penale în timp.

Avocat arată că, dacă această opinie va fi îmbrățișată de către Înalta Curte de Casație și Justiție, ne aflăm în plină aplicare a mitior lex, cu luarea în considerare a Deciziei nr. 358/2022, care reevaluează, din perspectiva efectelor, Decizia nr. 297/2018 și discutăm de lipsa unor cauze de întrerupere a termenelor de prescripție a răspunderii penale. Din punctul său de vedere, impactul în prezenta cauză este unul substanțial din perspectiva împlinirii termenelor de prescripție și nu va fi necesară raportarea la prescripția specială, ci la termenele de prescripție generale. Astfel, plecând de la momentul cel mai apropiat în timp al săvârșirii pretinselor fapte – anul 2011, se constată că, încă din anul 2021, termenul de prescripție s-ar fi împlinit.

În concluzie, apreciază că efectele sunt substanțiale, motiv pentru care se impune aplicarea art. 5 C.pen.

Apărătorii apelanților-inculpați și apărătorii intimaților-inculpați, având pe rând cuvântul, achiesează la concluziile colegului antevorbitor.

Procurorul de ședință arată că este de acord cu concluziile domnului avocat OOPP. Mai mult, arată că în Decizia nr. 297/2018 se face trimitere și la art. 4 C.pen., în sensul că se menționează faptul că, în ideea în care se declară neconstituțională o parte de text de lege care conduce la ineficiența întregului text în sine se poate face aplicabilitatea instituției dezincriminării în sine, astfel că se pune problema aplicării art. 5 C.pen.

Curtea constată că în prezenta cauză a fost finalizată cercetarea judecătorească, dezbaterile ar trebui reluate doar pe acest aspect. Având în vedere faptul că una dintre infracțiunile din prezenta cauză este de evaziune fiscală, cu referire inclusiv la taxa TVA, în completarea întrebărilor deja adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție în materie de prescripție, Curtea pune în discuție sesizarea Înaltei Curți cu următoarea întrebare, pe care o consideră utilă în prezenta cauză: în situația în care se stabilește că normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, aplicarea acestora potrivit art. 5 Cod penal se face indiferent de obiectul infracțiunilor sau, în ce privește infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, se impune efectuarea unei analize specifice, în sensul lăsării (sau nu) neaplicate a aceste dispoziții în raport de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza art. 325 din TFUE, precum și a Hotărârii din data de 21.12.2021 în cauzele conexe C-357/19 Euro Box Promotion și a celorlalte cauze conexe.

Curtea pune în discuție totodată, în situația în care se va aprecia în sensul admisibilității sesizării Înaltei Curți, suspendarea cauzei până la pronunțarea ÎCCJ în baza art. 476 alin. 2 C.pr.pen., precum și prezentarea punctului de vedere cu privire la fondul chestiunii de drept.

Procurorul de ședință, având cuvântul, arată că Parchetul General a emis o notă vizavi de deciziile Curții Constituționale, iar în acel comentariu se vorbea inclusiv despre ceea ce a menționat instanța cu titlu de practică de la Curtea Europeană și s-a făcut referire implicit la aceste interese ale Uniunii Europene, despre care se spunea că ar trebui apărute prin aplicarea legislației CJUE. Din punctul său de vedere, sesizarea pusă în discuție de instanță este utilă, în sensul de a se stabili dacă, în situația în care este vorba despre infracțiuni de acest gen, se poate face aplicarea sau nu a legislației CJUE înaintea a ceea ce s-a statuat prin deciziile Curții Constituționale.

Apărătorii apelanților-inculpați și apărătorii intimaților-inculpați, arată că sunt de acord cu aspectele puse în discuție de instanță, în sensul sesizării Înaltei Curți și suspendarea cauzei.

Apărătorul apelantului-inculpat CCDD, avocat VVXX, apreciază că, atâta timp cât Decizia Curții Constituționale nu a fost atacată la CJUE pe considerent că nu ar fi fost pronunțată în acord cu legislația Uniunii Europene, nu se impune sesizarea ICCJ întrucât, în opinia sa, decizia respectă nu doar constituționalitatea textului, ci a avut în vedere întreaga legislație, inclusiv cea a UE, ratificată prin Constituția României.

Curtea arată că, raportat la acest aspect, s-a luat în considerare o sesizare directă a CJUE, însă demersul ar fi prematur față de dezlegarea care poate fi dată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Avocat DCDC consideră că, din punctul său de vedere, ar trebui luată în calcul, în analiza efectuată și jurisprudența din cauza Taricco II, în care există o nuanță importantă cu privire strict la acest subiect. De asemenea, apreciază că ar trebui luat în calcul și aspectul că, atunci când Curtea Constituțională analizează constituționalitatea sau neconstituționalitatea unei prevederi legale, ia în calcul așa-numitul bloc de constituționalitate, care cuprinde și jurisprudența CEDO și jurisprudența europeană.

La interpelarea Curții adresată apărătorilor și procurorului dacă au de făcut și alte precizări cu privire la modul în care s-ar impune a se dezlega această problemă, aceștia nu au de făcut precizări suplimentare.

Curtea pune în discuție, în temeiul dispozițiilor art. 250 ind. 2 C.p.pen., verificarea măsurilor asigurătorii dispuse în cauză.

Procurorul de ședință apreciază că se impune menținerea acestor măsuri astfel cum au fost instituite. Consideră că, de la ultima discutare și până în prezent, având în vedere și stadiul în care se află această cauză, dezbaterile fiind închise anterior, nu au apărut niciun fel de temeiuri care să conducă la o altă soluție, în sensul ridicării acestor măsuri. Solicită să se aibă în vedere infracțiunile concrete pentru care dosarul există pe rolul instanțelor, astfel că măsurile asigurătorii trebuie menținute în continuare.

Apărătorul apelantului-inculpat AABB, avocat OOPP, apreciază că, la acest moment și în raport de evoluția evenimentelor juridice legate de prezenta speță, care pot avea aplicare în prezenta cauză, s-au schimbat, cel puțin parțial, datele și împrejurările și se impune ridicarea sechestrului. Un alt argument pe care îl consideră important și care este relativ nou, îl reprezintă faptul că apelantul-inculpat AABB a înțeles să plătească sumele rezultate din expertiza efectuată în primă instanță, a achitat 20% și accesoriile raportate la acea sumă. De asemenea, din înscrisurile depuse la dosarul cauzei, rezultă că mai există și un surplus. Solicită ca instanța, analizând *in concreto* situația acestuia, să stabilească dacă este oportună ridicarea măsurilor asigurătorii, însă, în opinia sa, se impune acest lucru.

Avocat CDCD, pentru apelanta - inculpată RS și pentru apelantul-inculpat GGHH, consideră că, din punct de vedere al legalității, condițiile sunt îndeplinite pentru a se dispune menținerea acestor măsuri, însă din punct de vedere al oportunității măsurile ar trebui ridicate.

În ceea ce privește RS, în situația în care instanța ar aprecia că sunt îndeplinite atât condițiile de legalitate, cât și cele de oportunitate, solicită ca instanța să analizeze condiția proporționalității acestei măsuri, ținând cont, pe de o parte, de sumele achitate atât de către inculpatul AABB, cât și de cele care au fost achitate de către societate, prin poprirea la terți, așa cum sunt dovedite la dosarul cauzei.

Apreciază că, în ceea ce privește proporționalitatea măsurii, ar trebui analizată și redozată măsura asiguratorie.

Apărătorii apelanților-inculpați și ai intimaților-inculpați, având pe rând cuvântul, arată că achiesează la concluziile domnilor avocați antevorbitori.

Inculpații prezenți, având pe rând cuvântul, arată că nu au nimic de adăugat.

CURTEA,

În ce privește verificarea măsurilor asigurătorii dispuse în prezenta cauză, Curtea reține că prin sentința penală nr. _____ pronunțată de Tribunalul _____ și în dosarul nr. _____ s-au dispus, printre altele, următoarele soluții:

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., în cond. art. 396 alin. 10 C.p.p., a fost **condamnat inculpatul FEFE, la pedeapsa de 2 ani și 10 luni închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (22 acte materiale).

În baza art. 26 C.p. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. pen. de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., în cond. art. 396 alin. 10 C.p.p., a fost **condamnată inculpata HGHG, la pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (93 acte materiale).

În baza art. 26 Cp de la 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., a fost **condamnat inculpatul IJJ la pedeapsa de 4 ani închisoare**, pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (20 acte materiale).

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnat inculpatul IJJ, la pedeapsa de 3 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la spălarea banilor în formă continuată*.

În baza art. 26 Cp.1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnată inculpata EEFF la pedeapsa de 3 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (31 acte materiale).

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnată inculpata EEFF, la pedeapsa de 3 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la spălare a banilor în formă continuată*.

În baza art. 26 Cp de la 1969. raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 74 alin. 1 lit. a) C.pen. de la 1969, art. 76 alin. 1 lit. b) C.pen. de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., a fost **condamnat inculpatul GGHH, la pedeapsa de 4 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (42 acte materiale).

În baza art. 396 alin. 1 și 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 alin. 1 lit. f) C.pr.pen., a fost **încetat procesul penal pornit împotriva inculpatului CCDD** sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C.p. 1969, în cond. art. 37 al. 1 lit. a) C.pen de la 1969, cu aplic art. 5 al. 1 C.p. (19 acte materiale), *ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale*.

În baza art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin. 2 Cp de la 1969, cu aplic. art. 5 al.1 C.p., a fost **condamnat inculpatul AABB, la pedeapsa de 6 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată (248 de acte materiale).

În baza art.29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 rep. în condițiile art. 41 alin. 2 Cod penal de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnat inculpatul AABB, la pedeapsa de 3 ani și 8 luni închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *spălare a banilor în formă continuată*.

În temeiul art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin. 2 C.p. de la 1969, rap. la art. 71 ind. 1 alin. 3 C.pen. de la 1969, cu aplic. art. 5 al.1 C.p., a fost **condamnată inculpata (fostă)**, la pedeapsa de 150.000 lei amendă penală pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată (248 de acte materiale).

În temeiul art.19 C.p.p., art. 25 al. 1 C.p.p. rap. la art. 397 alin. 1 C.proc.pen. și la art. 1357 și urm. C.civ., a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă Statul Român prin Agenția Națională de Administrare Fiscală – DGRFP : -AJFP ; și au fost obligați, în solidar inculpații **AABB și (fostă)**, la plata către partea civilă a sumei de 10.346.344,84 de lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 5.776.497 lei reprezentând TVA, iar 4.569.847,84 lei, reprezentând impozit pe profit), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, *din care:*

- *în limita sumei de 3.160.584,88 lei*, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 1.715.746 lei - reprezentând TVA și 1.444.838, 88 lei - reprezentând impozit pe profit (la data de 31.12.2008, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 3.9852 lei, rezultând un prejudiciu de 793.080, 618 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpata MN;**

- *în limita sumei de 2.401.741 lei*, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 1.303.802 lei reprezentând TVA și 1.097.938 lei reprezentând impozit pe profit (la data de 30.12.2009, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,2296 lei, rezultând un prejudiciu de 567.841,167 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpatul GGHH;**

- *în limita sumei de 425.744,60 lei*, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 255.447 lei reprezentând TVA și 170.297,6 lei reprezentând impozit pe profit), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpata EEFF;**

- *în limita sumei de 1.360.321,8 lei*, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 816.409 lei TVA și 544.272,8 lei impozit pe profit (la data de 31.03.2011, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,1141 lei, rezultând un prejudiciu de 330.648,696 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpatul OP;**

- *în limita sumei de 1.011.986,88 lei*, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 607.192 lei TVA și 404.794,88 lei impozit pe profit (la data de 30.11.2010, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,2842 lei, rezultând un prejudiciu de 236 213,734 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpatul IJJ;**

- în limita sumei de 1.115.282,52 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 605.439 lei TVA și 509.843, 52 lei impozit pe profit (la data de 21.12.2007, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 3,4943 lei rezultând un prejudiciu de 319 171, 943 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpatul CCDD**.

În baza art. 118 alin. 1 lit. e) C.pen. 1969 și art. 33 alin. 1 din Legea 656/2002, s-a dispus confiscarea specială de la inculpatul AABB a sumei de 12.599.799,18 lei.

În temeiul art. 404 alin. 4 lit. c), rap. la art. 249 și urm. C. proc. pen, a fost menținută măsura sechestrului asigurator aplicată prin Ordonanța nr. 799/P/2011 din data de 20.02.2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș asupra bunurilor imobile aparținând inculpatei **RS (fostă TU)**, până la concurența sumei de 10.346.344,84 de lei și a accesoriilor aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, respectiv:

- teren extravilan în suprafață de 2 720 mp situat în extravilanul Corn. AAAA, jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.80059 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 43 722 mp situat în extravile Com. BBBB, jud. Argeș - punct balastiera CCCCC (imobilul înscris în cartea funciară nr.80244 a localității BBBB, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 1 695 mp situat în extravilanul Com. AAAA, jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.80538 a localit. AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 180.000 mp situat în extravilanul Com. BBBB, jud. Argeș - pct. NNNN și pct. VVVV (imobilul înscris în cartea funciară nr.80575 a localității BBBB, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 95 091 mp situat în extravilanul Com. BBBB, jud. Argeș, satul EEEE (imobilul înscris în cartea funciară nr.80645 a localității BBBB, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 945 mp situat în extravilanul Com. BBBB, jud. Argeș, satul EEEE (imobilul înscris în cartea funciara nr.80647 a localității BBBB, jud. Argeș);

- teren intravilan, în suprafață de 4 617 mp situat în intravilanul Com. AAAA, jud. Argeș, Tarlaua 36, Parcela 221 (imobilul înscris în cartea funciară nr.80804 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren intravilan, în suprafață de 3 718 mp situat în intravilanul Com. AAAA, jud. Argeș, str. SSSS nr. 51, Tarlaua 36, Parcela 221 (imobil înscris în cartea funciară nr.80867 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren intravilan, în suprafață de 231 mp situat în intravilanul Com. AAAA, jud. Argeș, str. SSSS nr.50, Tarlaua 36, Parcela 221 (imobil înscris în cartea funciară nr.80904 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 2147 mp situat în extravilanul Com. AAAA, jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.82816 a localit AAAA, jud. Argeș)

- teren extravilan în suprafață de 537 mp situat în extravilanul Com. AAAA, sat FFFF, Tarlaua 33, Parcela 194, jud. Argeș (imobilul înscris cartea funciară nr.83275 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 5 000 mp situat în extravilanul Com. AAAA, jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.83306 a localii AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 593 mp situat în extravilanul com. AAAA, sat FFFF, Tarlaua 33, Parcela 194 jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.83472 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 5 000 mp din care 4721 mp arabil și 279 mp drum, situat în extravilanul Com. AAAA, Tarlaua 34, parcela 1 jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.83860 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 2 605 mp situat în extravilanul Com. AAAA, Tarlaua 34, parcela 185, jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.84079 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 8408 mp situat în extravilanul Com. AAAA, Tarlaua 32, parcela 182, jud. Argeș (imobilul înscris în cartea funciară nr.84214 a localității AAAA, jud. Argeș);

- teren extravilan în suprafață de 12 500 mp situat în extravilanul Com. TGGGG, jud. Prahova, Tarlaua 38, Parcela 202/1 (imobilul înscris în cartea funciară nr.22593 a localității TGGGG, jud. Prahova);

- teren extravilan în suprafață de 18 000 mp situat în extravilanul Com. TGGGG, jud. Prahova, Tarlaua 38, Parcela 202/6 (imobilul înscris în cartea funciară nr.22756 a localității TGGGG, jud. Prahova);

- teren extravilan în suprafață de 28 618 mp situat în extravilanul Com. TGGGG, jud. Prahova, Tarlaua 38, Parcela A202/4 (imobilul înscris în cartea funciară nr.23489 a localității TGGGG, jud. Prahova);

- imobil situat în, compus din apartamentul nr.105, situat la scara 4 a blocului, et.5, format din 4 camere în suprafața utilă totală (inclusiv balcoane și terase) de 156,23 mp, precum și cota – parte de 0,793 % din părțile comune, ale blocului (46,47 mp), cota - parte de 0,793% din teren - din care 18.62 mp sub construcție și 40,42 mp liberi de construcție (imobilul înscris în cartea funciară nr.201859 – C1-U17 a).

În temeiul art. 404 alin. 4 lit. c), rap. la art. 249 și urm. C. proc. pen, la art. 33 din Legea 656/2002, și la art. 11 din Legea 241/2005, cu referire la Decizia ÎCCJ nr. 19/2017 – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în M.Of. al României nr. 953/04.12.2017, a fost instituit sechestrul asigurator asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv sume de bani, aparținând inculpatului AABB:

- în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 10.346.344,84 de lei și a accesoriilor aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- în vederea confiscării speciale, până la concurența sumei de 12.599.799,18 lei.

În temeiul art. 404 alin. 4 lit. c), rap. la art. 249 și urm. C. proc. pen. și la art. 11 din Legea 241/2005, cu referire la Decizia ÎCCJ nr. 19/2017 – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în M.Of. al României nr. 953/04.12.2017, în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, a fost instituit sechestrul asigurator asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv sume de bani, aparținând:

- *inculpatei MN*, până la concurența sumei de 3.160.584,88 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatului GGHH*, până la concurența sumei de 2.401.741 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal

(respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatei EEFF*, până la concurența sumei de 425.744,60 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriiile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatului OP*, până la concurența sumei de 1.360.321,8 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriiile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatului IJJ*, până la concurența sumei de 1.011.986,88 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriiile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

Conform art. 250 ind.2 C.pr.pen. (introdus prin Legea nr. 6/2021, în vigoare de la data de 28 februarie 2021) „În tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, **dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii**, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea sau extinderea măsurii dispuse, respectiv ridicarea măsurii dispuse, prevederile art. 250 și 250 ind.1 aplicându-se în mod corespunzător,„

În prezentul cadru procesual, față de disp. art. 250 indice 2 C.pr.pen., instanța are a verifica dacă subzistă *temeiurile care au determinat luarea măsurilor asigurătorii*, analiză ce se circumscrie în realitate condiției de proporționalitate a măsurilor asigurătorii.

În considerentele *Deciziei nr. 19/2017* privind examinarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 953 din 04 decembrie 2017, ÎCCJ a reținut că „Instituirea unei măsuri asigurătorii obligă organul judiciar să stabilească un raport rezonabil de proporționalitate între scopul pentru care măsura a fost dispusă (de exemplu, în vederea confiscării bunurilor), ca modalitate de asigurare a interesului general, și protecția dreptului persoanei acuzate de a se folosi de bunurile sale, pentru a evita să se impună o sarcină individuală excesivă. Proporționalitatea dintre scopul urmărit la instituirea măsurii și restrângerea drepturilor persoanei acuzate trebuie asigurată indiferent de modul în care legiuitorul a apreciat necesitatea dispunerii sechestrului, ca decurgând din lege sau ca fiind lăsată la aprecierea judecătorului. Condiția decurge atât din art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale, cât și din art. 53 alin. (2) din Constituția României, republicată (măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății),„

Necesitatea aplicării testului de proporționalitate și respectarea exigențelor art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, față de durată excesivă a măsurilor asigurătorii se regăsește și în jurisprudența C.E.D.O., respectivele aspecte fiind analizate de Curtea de la Strasbourg în *Cauza Forminster Enterprises Limited c. Republicii Cehe* (Hotărârea din 09.10.2008, parag. 76-78), *Cauza Benet Praha, SPOL SR.O c. Republicii Cehe* (Hotărârea din 24.02.2011, parag. 88- 117).

Așadar, văzând și disp. art. 250 ind. 2 C.pr.pen., Curtea reține că atât la luarea măsurii asigurătorii, cât și ulterior, în perioada în care aceasta este în ființă, trebuie respectată *exigența de proporționalitate a măsurii asigurătorii cu scopul urmărit*, tocmai pentru ca măsura

procesuală restrictivă de proprietate să nu se transforme, odată cu trecerea timpului, într-o sarcină excesivă pentru persoana ale cărei bunuri sunt indisponibilizate.

În acest sens Curtea constată că față de inculpați s-au dispus soluții de condamnare pentru săvârșirea unor infracțiuni de evaziune fiscală și spălare de bani, enumerate mai sus, activitatea infracțională imputată acestora fiind una complexă, cu prejudicii ridicate la care au fost obligați în soluționarea acțiunii civile exercitate de Statul român, instituirea măsurilor asigurătorii fiind justificată pentru garantarea reparării pagubei și în vederea confiscării speciale.

Pe de altă parte se constată că a trecut o perioadă mai mare de timp de la instituirea măsurilor asigurătorii prin ordonanța nr. 799/P/2011 din data de 20.02.2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș asupra bunurilor imobile aparținând inculpatei RS (fostă TU), celelalte măsuri fiind instituite prin sentința primei instanțe.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut (Jucys c. Lituaniei, Raimondo c. Italiei) că orice indisponibilizare implică daune, însă pentru a fi compatibilă cu art. 1 Protocolul 1 la Convenția Europeană, prejudiciul real suferit nu ar trebui să fie mai extins decât ceea ce este inevitabil.

Prin urmare, având în vedere acuzațiile aduse, bunurile sechestrate și durata de timp scursă de la luarea acestora, precum și modul în care fiecare măsură și durata acestora afectează în concret drepturile și interesele legitime ale inculpaților, instanța apreciază că menținerea măsurilor asigurătorii respectă în continuare cerința de proporționalitate și asigură un echilibru între interesele private și cele generale.

Decizia Curții Constituționale nr. 358/2022, invocată de inculpați inclusiv din perspectiva oportunității menținerii măsurilor asigurătorii, poate avea incidență în cauză asupra modului de soluționare a laturii penale, însă instanța de judecată este obligată să soluționeze acțiunea civilă exercitată de Statul român cu privire la infracțiunea de evaziune fiscală inclusiv în caz de prescripție a răspunderii penale.

În prezenta cauză au fost achitate către ANAF sume de bani în contul prejudiciului pentru infracțiunea de evaziune fiscală, inculpații invocând în acest sens raportul de expertiză Bara în care sumele calculate cu acest titlu sunt semnificativ diferite de cele calculate prin expertiza Mărgărit avută în vedere la întocmirea rechizitoriului, însă având în vedere că analiza temeiniciei acuzațiilor aduse inculpaților și a sentinței primei instanțe ca urmare a apelurilor declarate în cauză va avea loc odată cu soluționarea acestora, precum și faptul că inculpații nu au indicat în concret modul cum sunt prejudiciați prin măsurile instituite, dar și faptul că bunurile imobile sechestrate enumerate mai sus aparțin inculpatei RS (fostă TU) cu privire la care, aflate în insolvență, este urmată procedura specială, Curtea apreciază se impune menținerea măsurilor asigurătorii.

Pentru considerentele expuse, în baza art. 250 indice 2 Cod procedură penală, Curtea va menține măsura sechestrului asigurător aplicată prin Ordonanța nr. _____ din data de _____ a Parchetului de pe lângă Tribunalul _____ precum și măsura sechestrului asigurător instituită prin sentința penală nr. _____ pronunțată de Tribunalul _____ în dosarul nr. _____

Va amâna pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei probleme de drept și asupra suspendării cauzei la data de 30 iunie 2022.

DISPUNE

În baza art. 250 indice 2 Cod procedură penală, menține măsura sechestrului asigurător aplicată prin Ordonanța nr. _____ din data de _____ a Parchetului de pe lângă Tribunalul _____ asupra bunurilor imobile aparținând inculpatei RS (fostă TU), până la concurența sumei de 10.346.344,84 de lei și a accesoriilor aferente datorate, în condițiile

Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, precum și măsura sechestrul asigurator instituită prin sentința penală nr. pronunțată de Tribunalul Argeș în dosarul nr. asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv sume de bani, aparținând:

- *inculpatului AABB* în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 10.346.344,84 de lei și a accesoriilor aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal și în vederea confiscării speciale, până la concurența sumei de 12.599.799,18 lei.

- *inculpatei MN*, în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 3.160.584,88 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatului GGHH*, în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 2.401.741 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatei EEFF*, în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 425.744,60 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatului OP*, în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 1.360.321,8 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

- *inculpatului IJJJ*, în vederea reparării prejudiciului produs bugetului consolidat al statului, până la concurența sumei de 1.011.986,88 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată, la care se adaugă accesoriile aferente datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, calculate de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal.

Cu drept de contestație în termen de 48 de ore de la comunicare.

Amână pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei probleme de drept și asupra suspendării cauzei la data de 30 iunie 2022.

Pronunțată la data de la Curtea de Apel Pitești – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, prin punerea soluției la dispoziția părților și a procurorului, prin mijlocirea grefei instanței.

Președinte,
AB

Judecător,
CD

pentru **Grefier EF**, aflat în C.O.
semnează grefier șef secție

Dosar nr.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE

ÎN CHEIERE

Sedința publică din
Completul compus din:**Președinte: AB****Judecător CD****Grefier EF****Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești este reprezentat de
procuror GH**

Pe rol pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei probleme de drept și asupra suspendării cauzei având ca obiect apelurile declarate de: **Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș și inculpații IJ, KL, MN (FOSTĂ OP)**, prin reprezentant legal RS și prin administrator judiciar TU, VX, YZ, AABB, CCDD, EEFF și **partea civilă Statul Român – prin Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice** – Administrația Județeană a Finanțelor Publice împotriva sentinței penale nr. pronunțate de Tribunalul Argeș în dosarul nr. **intimați fiind inculpații GGHH, IIJJ și KKLL.**

Dezbaterile asupra cererilor au avut loc în ședința din 28 iunie 2022, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta încheiere. Curtea, în vederea pronunțării, a stabilit termen la această dată, fiind pronunțată următoarea soluție:

CURTEA,

I. Expunerea succintă a cauzei

Prin sentința penală nr. pronunțată de Tribunalul în dosarul nr. au fost pronunțate, printre altele, soluții de condamnare după cum urmează:

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., în cond. art. 396 alin. 10 C.p.p., a fost **condamnat inculpatul MMNN, la pedeapsa de 2 ani și 10 luni închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (22 acte materiale).

În baza art. 26 C.p. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. pen. de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., în cond. art. 396 alin. 10 C.p.p., a fost **condamnată inculpata OOPP, la pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (93 acte materiale).

În baza art. 26 Cp de la 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., a fost **condamnat inculpatul EEFF la pedeapsa de 4 ani închisoare**, pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (20 acte materiale).

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnat inculpatul EEFF, la pedeapsa de 3 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la spălarea banilor în formă continuată*.

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnată inculpata AABB la pedeapsa de 3 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (31 acte materiale).

În baza art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnată inculpata AABB, la pedeapsa de 3 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la spălare a banilor în formă continuată*.

În baza art. 26 Cp de la 1969. raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 74 alin. 1 lit. a) C.pen. de la 1969, art. 76 alin. 1 lit. b) C.pen. de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen., a fost **condamnat inculpatul CCDD, la pedeapsa de 4 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată* (42 acte materiale).

În baza art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin. 2 Cp de la 1969, cu aplic. art. 5 al.1 C.p., a fost **condamnat inculpatul VX, la pedeapsa de 6 ani închisoare** pentru comiterea infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată (248 de acte materiale).

În baza art.29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 rep. în condițiile art. 41 alin. 2 Cod penal de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., a fost **condamnat inculpatul VX, la pedeapsa de 3 ani și 8 luni închisoare** pentru comiterea infracțiunii de *spălare a banilor în formă continuată*.

În temeiul art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin. 2 C.p. de la 1969, rap. la art. 71 ind. 1 alin. 3 C.pen. de la 1969, cu aplic. art. 5 al.1 C.p., a fost **condamnată inculpata MN (fostă OP), la pedeapsa de 150.000 lei amendă penală** pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată (248 de acte materiale).

Prin aceeași sentință au fost **achitați inculpatul GGHH**, în baza art. 396 alin. (1), (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. c) C. proc. pen., cu aplic. art. 5 al. 1 din C.p. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la evaziune fiscală în formă continuată, prev. de art. 26 Cp de la 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen - 2 acte materiale, și respectiv, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la spălare a banilor în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p. - 3 acte materiale, **inculpata IIJJ**, în baza art. 396 alin. (1), (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. c) C. proc. pen., cu aplic. art. 5 al. 1 din C.p., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la spălare a banilor în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., **inculpații RRSS, TTUU și CCDD** în baza art. 396 alin. (1), (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza II- a C. proc. pen., cu aplic. art. 5 al. 1 din C.p., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la spălare a banilor în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, în cond. art. 37 al. 1 lit. a) C.pen de la 1969, cu aplic art. 5 al. 1 C.p., **inculpatul VVXX**, în baza art. 396 alin. (1), (5) raportat

la art. 16 alin. (1) lit. a) C. proc. pen., cu aplic. art. 5 al. 1 din C.p., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la spălare a banilor în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b din Legea 656/2002 rep., în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p., și sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp.1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p. (12 acte materiale) și **inculpații VX și MN (fostă OP)**, în baza art. 396 alin. (1), (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. c) C. proc. pen., sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *executarea de activități miniere fără permis sau licență în formă continuată*, prevăzută și pedepsită de art. 57 alin. 2 din Legea 85/2003, în condițiile art. 35 alin. 1 Cod penal.

În baza art. 396 alin. 1 și 6 C.pr.pen. rap. la art. 16 alin. 1 lit. f) C.pr.pen., a fost **înțetat procesul penal pornit împotriva inculpatului YZ** sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C.p. 1969, în cond. art. 37 al. 1 lit. a) C.pen de la 1969, cu aplic art. 5 al. 1 C.p. (19 acte materiale), **ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale**.

În temeiul art.19 C.p.p., art. 25 al. 1 C.p.p. rap. la art. 397 alin. 1 C.pr.pen. și la art. 1357 și urm. C.civ., a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă Statul Român prin Agenția Națională de Administrare Fiscală – DGRFP AJFP și au fost obligați, în solidar inculpații **VX și MN (fostă OP)**, la plata către partea civilă a sumei de 10.346.344,84 de lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 5.776.497 lei reprezentând TVA, iar 4.569.847,84 lei, reprezentând impozit pe profit), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, *din care:*

- în limita sumei de 3.160.584,88 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 1.715.746 lei - reprezentând TVA și 1.444.838, 88 lei - reprezentând impozit pe profit (la data de 31.12.2008, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 3.9852 lei, rezultând un prejudiciu de 793.080, 618 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpata IJ;**

- în limita sumei de 2.401.741 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 1.303.802 lei reprezentând TVA și 1.097.938 lei reprezentând impozit pe profit (la data de 30.12.2009, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,2296 lei, rezultând un prejudiciu de 567.841,167 euro), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpatul CCDD;**

- în limita sumei de 425.744,60 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 255.447 lei reprezentând TVA și 170.297,6 lei reprezentând impozit pe profit), precum și la plata sumelor reprezentând obligații fiscale accesorii aferente obligației fiscale principale datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală, de la data scadenței debitului principal (respectiv a obligației fiscale principale datorate), până la data plății integrale a debitului principal, **în solidar și cu inculpata AAB;**

- în limita sumei de 1.360.321,8 lei, reprezentând obligația fiscală principală datorată (din care 816.409 lei TVA și 544.272,8 lei impozit pe profit (la data de 31.03.2011,

astfel bugetul de stat cu suma de 10.346.344,84 de lei, din **care 5.776.497 lei reprezentând TVA**, iar 4.569.847,84 lei, reprezentând impozit pe profit, echivalentul în lei a peste 500.000 de euro (la data de 31.03.2011, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,1141 lei, rezultând un prejudiciu de 2.514.850,11 euro), se încadrează în tipicitatea obiectivă și subiectivă a *infracțiunii de evaziune fiscală, în formă continuată*, prevăzută de art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin. 2 Cp de la 1969, cu aplic. art. 5 al.1 C.p. (248 de acte materiale).

Fapta inculpatului VX, care, în perioada 2008 - 31.05.2011, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a disimulat adevărata proveniență a sumei de 22.946.144,02 lei, dobândită prin săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, prin introducerea acesteia într-un circuit financiar aparent legal, inițiat sub forma unor împrumuturi acordate YZZZ și finalizat prin obligarea societății la restituirea împrumuturilor astfel acordate, se încadrează în tipicitatea obiectivă și subiectivă a *infracțiunii de spălare a banilor în formă continuată* prev. de art.29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 rep. în condițiile art. 41 alin. 2 Cod penal de la 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p..

Fapta inculpatei MN (fostă YZZZ), care prin administratorul său, inculpatul VX, în perioada 10.08.2007 – 31.03.2011, a înregistrat în actele contabile 248 de facturi fiscale care nu aveau la bază operațiuni reale, emise de ABAB, CDCD, EFEF, GHGH, IJJ, KLKL și MNMN, faptă săvârșită în realizarea obiectului de activitate și în numele persoanei juridice, în condițiile în care inculpata persoană juridică a fost atrasă și a săvârșit actele materiale descrise prin contribuția inculpatului VX, administratorul societății, care a acționat permanent în numele inculpatei persoane juridice, coordonând întreaga activitate a acesteia, în scopul de a se sustrage de la plata obligațiilor fiscale, prejudiciind astfel bugetul de stat cu suma de 10.346.344,84 de lei, **din care 5.776.497 lei reprezentând TVA**, iar 4.569.847,84 lei, reprezentând impozit pe profit, echivalentul în lei a peste 500.000 de euro (la data de 31.03.2011, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,1141 lei, rezultând un prejudiciu de 2.514.850,11 euro), se încadrează în tipicitatea obiectivă și subiectivă a *infracțiunii de evaziune fiscală, în formă continuată*, prevăzută de art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin. 2 C.p. de la 1969, cu aplic. art. 5 al.1 C.p. (248 de acte materiale).

Fapta inculpatei AABB, care, în calitate de administrator de drept al EFEF, în perioada 15.07.2010 - 05.11.2010, a emis un număr de 31 de facturi fiscale, pentru livrări fictive de agregate minerale și bitum rutier, în valoare totală de 1.319.807 lei (1.064.360 lei – valoare fără T.V.A. și 255.447 lei T.V.A.), pe care inculpata YZZZ le-a înregistrat în evidența contabilă, ajutându-i astfel pe inculpații YZZZ și VX să prejudicieze bugetul de stat cu suma de 425.744,60 lei, din care **255.447 lei TVA** și 170.297,6 lei impozit pe profit, întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală, în formă continuată*, faptă prev. de art. 26 Cp.1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p. (31 acte materiale).

Fapta inculpatei AABB, care, în calitate de administrator de drept al EFEF a retras din contul societății sumele de bani virate de către YZZZ, cu titlu de plată a facturilor de achiziții fictive și le-a remis inculpatului VX, în scopul reintroducerii lor într-un circuit financiar aparent legal, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, se încadrează în tipicitatea obiectivă și subiectivă a *infracțiunii de complicitate la spălarea banilor în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p..

Fapta inculpatului EEFF, care, în calitate de administrator al GHGH, în perioada 01.11.2010-30.11.2010, a emis un număr de 20 de facturi fiscale, pentru livrări fictive de agregate minerale, în valoare totală de 3.137.160 lei (2.529.968 lei – valoare fără T.V.A. și 607.142 lei T.V.A.), pe care inculpata YZZZ le-a înregistrat în evidența contabilă, ajutându-i

astfel pe inculpații YYZZ și VX să prejudicieze bugetul de stat cu suma de 1.011.986,88 lei, din care **607.192 lei TVA** și 404.794,88 lei impozit pe profit, echivalentul în lei a peste 100.000 de euro (la data de 30.11.2010, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,2842 lei, rezultând un prejudiciu de 236.213,734 euro), întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, faptă prev. de art. 26 Cp de la 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen. (20 de acte materiale).

Fapta inculpatului EEFF, care în calitate de administrator al GHGH, în perioada 21.01.2011 – 01.04.2011 a virat prin 9 operațiuni bancare, suma totală de 135.000 lei, reprezentând sume de bani virate de către YYZZ, cu titlu de plată a facturilor de achiziții fictive, din contul OPOP, sub explicația „contravaloare factură/faktură parțială marfă, direct în contul furnizorului său fictiv - RSRS, întreaga sumă de bani fiind apoi, fie retrasă din bancă de inculpatul KL și remiși inculpatului EEFF, fie de la ATM-uri, direct de către inculpatul EEFF, în posesia căruia se aflau cardurile emise de unitățile bancare clientului RSRS, suma totală de 135.000 lei, astfel retrasă, fiind ulterior remisă de inculpatul EEFF, inculpatului VX, în scopul reintroducerii lor într-un circuit financiar aparent legal, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, se încadrează în tipicitatea obiectivă și subiectivă a infracțiunii de *complicitate la spălarea banilor în formă continuată*, prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 29 alin. 1 lit. b) din Legea 656/2002 republicată, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.p..

Fapta inculpatului CCDD, care, în calitate de administrator al IJJ, în perioada 15.09.2009 - 30.12.2009, a emis un număr de 42 de facturi fiscale pentru livrări fictive de agregate de balastieră, mixtură asfaltică, anvelope auto, piese buldoexcavator și servicii de transport, în valoare totală de 8.165.918 lei (6.862.116 lei – valoare fără T.V.A. și 1.303.802 lei T.V.A.), pe care inculpata YYZZ le-a înregistrat în evidența contabilă, ajutându-i astfel pe inculpații YYZZ și VX să prejudicieze bugetul de stat cu suma de 2.401.741 lei, **din care 1.303.802 lei TVA** și 1.097.938 lei impozit pe profit, echivalentul în lei a peste 500.000 de euro (la data de 30.12.2009, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,2296 lei, rezultând un prejudiciu de 567.841,167 euro), întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, prev. de art. 26 C.p. de la 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen. (42 acte materiale).

Fapta inculpatului RRSS care, în calitate de administrator al TUTU, în perioada 16.12.2010 - 31.03.2011, a emis un număr de 22 de facturi fiscale, pentru livrări fictive de agregate minerale, în valoare totală de 4.218.114,2 lei (3.401.705 lei – valoare fără T.V.A. și 816.409,2 lei T.V.A.), pe care inculpata YYZZ le-a înregistrat în evidența contabilă, ajutându-i astfel pe inculpații YYZZ și VX să prejudicieze bugetul de stat cu suma de 1.360.321,8 lei, din care **816.409 lei TVA** și 544.272,8 lei impozit pe profit, echivalentul în lei a peste 100.000 de euro (la data de 31.03.2011, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 4,1141 lei, rezultând un prejudiciu de 330.648,696 euro), întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, faptă prev. de art. 26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen. (22 acte materiale).

Fapta inculpatei IJ, care în calitate de asociat cu 5% din părțile sociale și administrator de fapt la VXVX, în perioada martie 2008 – 31.12.2008, a semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3/31.01.2008, anexa 1 și actul adițional la acest contract, încheiat între inculpata YYZZ și VXVX, a emis 93 de facturi fiscale pentru livrări fictive de agregate minerale, utilaje (buldoexcavator, autotractor), anvelope auto și combustibil, în valoare totală de 10.745.949 lei (9.030.243 lei – valoare fără T.V.A. și 1.715.746 lei T.V.A.), pe care inculpata YYZZ le-a înregistrat în evidența contabilă și a semnat chitanțele nr.

432/03.03.2008, pentru suma de 4.611.789, 70 lei, nr. 903/03.11.2008, pentru suma de 155.746,71 lei și nr.86/27.11.2008, pentru suma de 5.207.951,99 lei, reprezentând plata în numerar a facturilor de achiziții de fictive înregistrate de inculpata YYZZ și emise de VXVX, ajutându-i, astfel, pe inculpații YYZZ și VX să prejudicieze bugetul de stat cu suma de 3.160.584,88 lei, din care **1.715.746 lei TVA** și 1.444.838,88 lei impozit pe profit, echivalentul în lei a peste 500.000 de euro (la data de 31.12.2008, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 3.9852 lei, rezultând un prejudiciu de 793.080,618 euro), întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de *complicitate la evaziune fiscală în formă continuată*, faptă prev. de art.26 Cp. 1969 raportat la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Legea 241/2005, în condițiile art. 41 alin 2 C. p. 1969, cu aplic. art. 5 al. 1 C.pen. (93 de acte materiale).

În ceea ce îl privește pe **inculpatul YZ**, prin rechizitoriu, acesta a fost trimis în judecată, în lipsă, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la evaziune fiscală, în formă continuată, fapte prevăzută și pedepsită de art. 48 C.p. raportat la art. 9 alin. 1 lit. c și alin. 2 din Legea 241/2005, în condițiile art. 35 alin 1 C. p. (19 acte materiale), constând în aceea că, în calitate de administrator de fapt al MNMN, în perioada 10.08.2007 -21.12.2007, a emis un număr de 19 facturi fiscale, pentru livrări fictive de agregate minerale, transport agregate minerale și închirieri de utilaje, în valoare totală de 3.791.961 lei, pe care inculpata YYZZ le-a înregistrat în evidența contabilă, ajutându-i, astfel, pe inculpații YYZZ și VX să prejudicieze bugetul de stat cu suma de 1 115 282, 52 lei, din care 605 439 lei TVA și 509 843, 52 lei impozit pe profit (la data de 21.12.2007, cursul BNR pentru 1 euro a fost stabilit la valoarea de 3,4943 lei rezultând un prejudiciu de 319.171, 943 euro).

În ce privește relațiile comerciale derulate de inculpata YYZZ, administrată de inculpatul VX, cu YZZY, administrată în fapt de **inculpatul KKLL**, prin rechizitoriu s-a reținut că în perioada 04.08.2010 - 10.11.2010, inculpata YYZZ a înregistrat în evidența contabilă un număr de *12 facturi fiscale* emise de BABA, pentru achiziții fictive a cantității de 284.420 kg bitum rutier, în valoare totală de 548.169 lei (442.072 lei – valoare fără T.V.A. și 106.097 lei T.V.A.), contravaloare achitată integral prin virament bancar, prejudiciul cauzat bugetului de stat de inculpații YYZZ și VX, cu ajutorul inculpatului KKLL, fiind în sumă de 176.828,52 lei, din care 106.097 lei TVA și 70.731,52 lei impozit pe profit.

S-a concluzionat că mecanismul infracțional astfel creat a avut drept scop achiziția de bitum rutier sub prețul pieței de către beneficiarul inculpata YYZZ, preț diminuat prin deducerea TVA-ului, care trebuia plătit de BABA

Prin sentință instanța a apreciat că probatoriul administrat în cauză pe parcursul întregului proces penal nu probează, dincolo de orice îndoială rezonabilă, acuzațiile penale aduse celor trei inculpați, în sensul celor reținute prin rechizitoriu, grefate pe fictivitatea circuitului scriptic redat mai sus.

În ce privește infracțiunea de „executarea de activități miniere fără permis sau licență, în forma continuată, prev. de art. 57 alin. 2 din Legea 85/2003, în condițiile art. 35 alin 1 C.p., reținută prin rechizitoriu în sarcina inculpatului VX constând în aceea că, în calitate de administrator al inculpatei YYZZ, în baza aceleiași rezoluții infracționale, în perioada 2012-2015, a exploatat agregate minerale de pe suprafețe pentru care nu deținea permis de exploatare, respectiv cantitatea de 45. 252 m3, și respectiv, în sarcina inculpatei DCDC, constând în aceea că, prin administratorul său, inculpatul VX, în perioada 2012-2015, a exploatat agregate minerale de pe suprafețe pentru care nu deținea permis de exploatare, respectiv cantitatea de 45.252 m3 în realizarea obiectului de activitate (secundar: extracția de agregate minerale și lucrări în domeniul construcțiilor) și în interesul persoanei juridice de a obține contracte de achiziții publice (în domeniul construcțiilor), instanța de fond a reținut că probatoriul insuficient al cauzei nu relevă, dincolo de orice îndoială rezonabilă, comiterea de către cei doi inculpați a infracțiunii de executarea de activități miniere fără permis sau licență

în formă continuată, prevăzută de art. 57 alin. 2 din Legea 85/2003, în condițiile art. 35 alin. 1 Cod penal (perioada 2012 -2015), în modalitatea reținută în rechizitoriu, nefiind astfel de natură să înlăture prezumția de nevinovăție a inculpaților, orice dubiu urmând a profita acestora potrivit regulii *in dubio pro reo*.

În rechizitoriu, **în sarcina inculpatului GGHH** s-a reținut infracțiunea de complicitate la evaziune fiscală, prev. de art. 48 din C.p. rap la art. 9 alin. 1 lit. c) și alin. 3 din Lg.241/2005, în condițiile art. 35 alin. 1 C.p., constând în aceea că acțiunile inculpatului GGHH, care, în calitate de reprezentat al inculpatei YZZZ, a semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3/31.01.2008, anexa 1 și actul adițional la acest contract, încheiat între inculpata YZZZ și VXVX, pentru a-i sprijini pe inculpații VX și YZZZ să înregistreze facturi de achiziții fictive emise de VXVX, în scopul de a se sustrage de la plata obligațiilor fiscale, prejudiciind astfel bugetul de stat cu suma de 3 160 584, 88 lei, din care 1 715 746 lei TVA și 1 444 838,88 lei impozit pe profit, constituie acte de complicitate la elementul material al laturii obiective a infracțiunii de evaziune fiscală.

Totodată, **în rechizitoriu, în sarcina inculpatului GGHH** s-a reținut că activitatea acestuia, care în calitate de reprezentat al inculpatei YZZZ, a semnat contractele de împrumut nr. , nr. , nr. , nr. , între inculpata YZZZ și inculpatul VX, cu o valoare totală de 8.500.000 lei, cunoscând că inculpatul VX deținea bani proveniți din săvârșirea de infracțiuni, respectiv evaziune fiscală și executare de activități miniere fără permis sau licență, sprijinindu-l astfel pe inculpatul VX să introducă banii în circuitul legal, constituie acte de complicitate la elementul material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor.

În rechizitoriu, în sarcina inculpatei IIJJ s-a reținut că acțiunile acesteia, care în urma unei înțelegeri frauduloase cu inculpatul VX, din data de 30.12.2009 a fost împuternicită pe contul ROXXXXXX să efectueze tranzacții bancare, în numele inculpatei YZZZ, iar în perioada 02.09.2010 - 14.12.2010, a retras, în mai multe rânduri, sume de bani de la ghișeele unităților bancare și a primit sume importante de bani de la inculpata AABB, cunoscând că acestea provin din infracțiunea de evaziune fiscală, în scopul de a i le remite inculpatului VX, constituie acte de complicitate la elementul material al laturii obiective a infracțiunii de spălare a banilor.

Cu privire la aceste ultime trei fapte instanța de fond a reținut că probatoriul insuficient al cauzei nu relevă, dincolo de orice îndoială rezonabilă, comiterea de inculpați a infracțiunilor de evaziune fiscală și spălare de bani, în modalitatea reținută în rechizitoriu, nefiind astfel de natură să înlăture prezumția de nevinovăție a inculpaților.

Împotriva sentinței au declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș criticând soluțiile de achitare dispuse în cauză și inculpații MN (FOSTĂ OP), VX, AABB, CCDD, EEFF, invocând aspecte de nelegalitate și netemeinicia soluțiilor de condamnare dispuse și privind modul de soluționare a acțiunii civile, inculpații IJ și KL cu privire la modul de individualizare judiciară a pedepselor aplicate, iar ultimul și la modalitatea de soluționare a laturii civile, inculpatul YZ și partea civilă Statul Român – prin Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice i care a criticat faptul că acțiunea civilă exercitată a fost admisă în parte, solicitând obligarea inculpaților și la restul despăgubirilor solicitate.

În apel, după finalizarea cercetării judecătorești, dezbaterile au avut loc în ședința publică din 02 mai 2022, data pronunțării fiind stabilită la 28 iunie 2022.

După pronunțarea Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022, publicată în Monitorul Oficial nr. 565 din 9 iunie 2022, inculpații KKLL și GGHH au solicitat repunerea cauzei pe rol și reluarea dezbaterilor în ceea ce privește prescripția răspunderii penale și aplicarea legii penale mai favorabile raportat la cele statuate prin decizia menționată, primul solicitând și suspendarea cauzei până la dezlegarea chestiunii de drept cu care Înalta Curte de Casație și

Justiție a fost sesizată de Curtea de Apel Craiova. La aceeași dată inculpatul EEFF a depus o cerere prin care a solicitat, având în vedere Deciziile Curții Constituționale nr. 297/2018 și 358/2022 și principiul aplicării legii penale mai favorabile, să se constate împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale cu consecința încetării procesului penal întrucât faptele au avut loc în perioada 01.11.2010 – 30.11.2010. A fost invocat în acest sens faptul că mai multe instanțe de apel, respectiv Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Târgu Mureș au pronunțat decizii de încetare a procesului penal, precum și Curtea de Apel Oradea care în motivarea unei astfel de decizii a concluzionat că Deciziile Curții Constituționale nr. 297/2018 și 358/2022 se aplică tuturor cauzelor penale pendinte la data de 25 iunie 2018.

La data de 28 iunie 2022, urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022 publicate în Monitorul Oficial după închiderea dezbatărilor, Curtea a repus cauza pe rol.

Toți inculpații, expunându-și succint punctul de vedere, au susținut că în urma Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022 trebuie făcută aplicarea legii penale mai favorabile în sensul art. 5 Cod penal, această decizie revaluează, din perspectiva efectelor, Decizia nr. 297/2018 cu consecința lipsei unor cauze de întrerupere a termenelor de prescripție a răspunderii penale, impactul în prezenta cauză fiind unul substanțial din perspectiva împlinirii termenelor de prescripție. Astfel, plecând de la momentul cel mai apropiat în timp al săvârșirii pretinselor fapte – anul 2011, se constată că, încă din anul 2021, termenul de prescripție s-ar fi împlinit.

II. Expunerea pe scurt a chestiunii de drept

La termenul din 28.06.2022 Curtea de Apel Pitești a pus în discuție, din oficiu, necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în continuarea întrebărilor deja adresate Înaltei Curți în materie de prescripție, pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură, conform art. 155 alin. 1 Cod penal, sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, aplicarea acestora potrivit art. 5 Cod penal se face indiferent de obiectul infracțiunii sau, în ce privește infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, se impune efectuarea unei analize specifice cu privire la necesitatea de a lăsa (sau nu) neaplicate aceste dispoziții în raport de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza art. 325 din TFUE, precum și a Hotărârii din data de 21.12.2021 în cauzele conexe C-357/19 Euro Box Promotion și alții, C-379/19 DNA-Serviciul Teritorial Oradea, C-547/19 Asociația Forumul Judecătorilor din România , C-811/19 FQ și alții și C-840/19 NC.

III. Admisibilitatea sesizării

Potrivit art. 475 Cod procedură penală, dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al curții de apel, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Curtea constată îndeplinită condiția privind existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Pitești - Secția penală fiind investită în dosarul nr.

cu soluționarea cauzei în apel, hotărârea ce urmează a fi pronunțată având caracter definitiv, conform art. 552 alin. 1 Cod de procedură penală.

Curtea constată *existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei* întrucât aceasta vizează modalitatea de analiză a dispozițiilor

privind prescripția răspunderii penale, cu referire atât la dispozițiile interne, cât în raport de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza art. 325 din TFUE, precum și a Hotărârii din data de 21.12.2021.

Astfel, inculpații au fost trimiși în judecată prin rechizitoriul nr. _____ emis la data de _____ de Parchetul de pe lângă Tribunalul _____ în d.u.p. nr. _____, toți dobândind calitatea de suspect și, respectiv, inculpați după intrarea în vigoare a Noilor Coduri, în anii 2015 și 2016. Având în vedere că inculpații sunt acuzați că au săvârșit faptele de evaziune fiscală cel mai târziu la 31.03.2011, iar de spălare de bani la 31.05.2011 (potrivit sentinței apelate) sau în anul 2011 (potrivit rechizitoriului), iar termenele generale de prescripție a răspunderii penale sunt de 8 ani și, respectiv, 10 ani, dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură, conform art. 155 alin. 1 Cod penal, sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă și s-ar considera că art. 155 alin. 1 Cod penal în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022 este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă se pune problema împlinirii sau neîmplinirii termenului de prescripție generală, cu consecințe asupra modului de soluționare a cauzei.

Pe de altă parte, în materia infracțiunilor care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, articolul 325 alineatele (1) și (2) TFUE impune statelor membre să combată activitățile ilicite care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii prin măsuri efective și disuasive, din jurisprudența Curții reieșind că acest articol stabilește obligații de rezultat precise în sarcina statelor membre, care nu sunt supuse niciunei condiții cu privire la aplicarea normelor prevăzute de aceste dispoziții (Hotărârea Taricco, punctul 51).

În ce privește aplicabilitatea jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza articolului 325 TFUE în prezenta cauză, trebuie subliniat că inculpații sunt acuzați de săvârșirea unor infracțiuni de evaziune fiscală inclusiv în scopul sustragerii de la plata TVA, în jurisprudența sa Curtea de la Luxemburg stabilind că: „întrucât resursele proprii ale Uniunii includ în special, în temeiul Deciziei 2014/335/UE, Euratom a Consiliului din 26 mai 2014 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene (JO 2014, L 168, p. 105), veniturile din aplicarea unei cote uniforme la bazele armonizate de evaluare a TVA-ului, stabilite în conformitate cu normele Uniunii, există o legătură directă între colectarea veniturilor din TVA cu respectarea dreptului Uniunii aplicabil și punerea la dispoziția bugetului Uniunii a resurselor TVA corespunzătoare, de vreme ce orice lacună în colectarea celor dintâi se poate afla la originea unei reduceri a celor din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punctul 26, precum și Hotărârea Taricco, punctul 38).

Revine statelor membre obligația de a asigura o colectare eficientă a resurselor proprii ale Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 aprilie 2016, Degano Trasporti, C-546/14, EU:C:2016:206, punctul 21). Ca atare, respectivele state membre au obligația să procedeze la recuperarea sumelor corespunzătoare resurselor proprii care au fost sustrate bugetului Uniunii din cauza unor fraude.

Pentru a garanta perceperea integralității încasărilor din TVA și, prin aceasta, protecția intereselor financiare ale Uniunii, statele membre dispun de libertatea de alegere a sancțiunilor aplicabile, care pot să îmbrace forma unor sancțiuni administrative, a unor sancțiuni penale sau a unei combinații a celor două (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punctul 34, și Hotărârea Taricco, punctul 39).

În această privință trebuie să se arate însă, în primul rând, că sancțiunile penale pot să fie indispensabile pentru a combate în mod efectiv și disuasiv anumite cazuri de fraudă gravă în materie de TVA (a se vedea în acest sens Hotărârea Taricco, punctul 39).

Astfel, statele membre, cu riscul de a nu respecta obligațiile care le sunt impuse de articolul 325 alineatul (1) TFUE, trebuie să se asigure că, în cazurile de fraudă gravă aducând atingere intereselor financiare ale Uniunii în materie de TVA, sunt adoptate sancțiuni penale care au un caracter efectiv și disuasiv (a se vedea în acest sens Hotărârea Taricco, punctele 42 și 43).

Prin urmare, trebuie să se considere că statele membre nu își respectă obligațiile care le sunt impuse de articolul 325 alineatul (1) TFUE atunci când sancțiunile penale adoptate pentru a reprimă fraudele grave în materie de TVA nu permit să se asigure în mod eficient colectarea în integralitate a acestei taxe. Ca atare, respectivele state trebuie să se asigure de asemenea că normele privind prescripția prevăzute de dreptul național permit o represiune efectivă a infracțiunilor legate de astfel de fraude.” (Hotărârea M.A.S., M.B. punctele 30-35).

Prin aceeași hotărâre (cauza C-42/17 M.A.S., M.B.), la punctul 39, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că revine, așadar, instanțelor naționale competente sarcina de a asigura efectul deplin al obligațiilor care decurg din articolul 325 alineatele (1) și (2) TFUE și de a lăsa neaplicate dispozițiile interne, *în special în materie de prescripție*, care, în cadrul unei proceduri care privește infracțiuni grave în materie de TVA, se opun aplicării unor sancțiuni efective și disuasive pentru a combate fraudele care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Taricco, punctele 49 și 58).

Prin urmare, din cele expuse, reiese că în urma Deciziei Curții Constituționale nr. 358/2022, s-au conturat două puncte de vedere în ce privește efectele acestora și modul concret de aplicare, unul în sensul că normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept procesual suspendate principiului *tempus regit actum* și celălalt în sensul că acestea sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă. În plus, în această ultimă situație, în continuarea întrebărilor deja adresate și fără a le relua (Înalta Curte fiind deja sesizată în temeiul art. 475 Cod procedură penală) se pune problema modului de aplicare a legii penale mai favorabile în domeniul specific în cazul infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene față de obligațiile ce revin statului român în baza articolelor 2 și 19 alin. 1 paragraf 2 TUE și 325 TFUE.

Cu privire la problema de drept ce face obiectul sesizării, instanța supremă nu s-a pronunțat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu există în curs vreo sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii privind această chestiune de drept.

În consecință, Curtea constată îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, motiv pentru care va dispune în acest sens.

IV Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

Reprezentantul Ministerului Public și inculpații au susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă, cu excepția inculpatului YZ care a apreciat că nu se impune sesizarea ICCJ întrucât, în opinia sa, decizia Curții Constituționale a avut în vedere întreaga legislație, inclusiv cea a Uniunii Europene.

Cu privire la fondul chestiunii inculpații MN, prin avocat ales, a consideră că ar trebui luată în calcul, în analiza efectuată și jurisprudența Curții Uniunii Europene din cauza Taricco II, în care există o nuanță importantă cu privire strict la acest subiect. De asemenea, atunci când Curtea Constituțională analizează constituționalitatea sau neconstituționalitatea unei prevederi legale, ia în calcul așa-numitul bloc de constituționalitate, care cuprinde și jurisprudența CEDO și jurisprudența europeană.

Ceilalți participanți nu au exprimat un punct de vedere cu privire la fondul chestiunii de drept.

IV Punctul de vedere al completului de judecată

Art. 155 Cod penal - Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale

(1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.

(3) Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.

Prin Decizia nr. 297/2018, publicată în M. Of. nr. 518 din 25 iunie 2018, Curtea Constituțională a constatat că *soluția legislativă* care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea "oricărui act de procedură în cauză", din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională.

Prin Decizia nr. 358/2022, publicată în M.Of. nr. 565 din 9 iunie 2022, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt neconstituționale.

Prin OUG nr. 71/2022, publicată în Monitorul Oficial nr. 531 din 30 mai 2022, art. 155 alin. 1 Cod penal a fost modificat astfel: (1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.

Art. 2 Tratatul privind Uniunea Europeană

Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale.

Art. 19 alin. 1 paragraf. 2 Tratatul privind Uniunea Europeană

Statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.

Articolul 325 alineatele (1) Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene

Uniunea și statele membre combat fraudă și orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii prin măsuri luate în conformitate cu prezentul articol, măsuri care descurajează fraudele și oferă o protecție efectivă în statele membre, precum și în instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii.

În jurisprudența sa Curtea Constituțională a României a statuat că prescripția aparține dreptului penal material, și nu dreptului procesual, fiind o cauză de înlăturare a răspunderii penale. (Decizia nr. 1092/2012).

Prin **Decizia nr. 297/2018**, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„27. (...) Cum prescripția răspunderii penale este o instituție de drept penal substanțial care are la bază trecerea timpului, dispozițiile legale ce reglementează termenele de prescripție a răspunderii penale și modalitatea de aplicare a acestora au o importanță considerabilă, atât pentru activitatea organelor judiciare ale statului, cât și pentru persoanele care săvârșesc infracțiuni.

28. Având în vedere aceste considerente, se impune a fi garantat caracterul previzibil al efectelor dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal asupra persoanei care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, inclusiv prin asigurarea posibilității acesteia de a cunoaște aspectul intervenirii întreruperii cursului prescripției răspunderii penale și al începerii cursului unui nou termen de prescripție. De altfel, data efectuării unui act de procedură ce produce efectul anterior menționat este și data de la care începe să curgă și poate fi calculat noul termen de prescripție. A accepta soluția contrară înseamnă a crea, cu ocazia efectuării unor acte procedurale care nu sunt comunicate suspectului sau inculpatului și care au ca efect întreruperea cursului prescripției răspunderii penale, pentru persoana în cauză o stare de

incertitudine perpetuă, dată de imposibilitatea unei aprecieri rezonabile a intervalului de timp în care poate fi trasă la răspundere penată pentru faptele comise, incertitudine ce poate dura până la împlinirea termenului prescripției speciale, prevăzut la art 155 alin. (4) din Codul penal." (...) 34. Având în vedere considerentele mai sus arătate, Curtea constată că soluția legislativă anterioară, prevăzută la art. 123 alin. 1 din Codul penal din 1969, îndeplinea condițiile de previzibilitate impuse prin dispozițiile constituționale analizate în prezenta cauză, întrucât prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale doar prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, în cauza în care persoana vizată avea calitatea de învinuit sau inculpat”.

După decizia nr. 297/2018, instanțele judecătorești, într-o opinie minoritară, au apreciat că art. 155 alin. 1 Cod penal a devenit inaplicabil întrucât nu mai prevede vreun caz de întrerupere a termenului de prescripție, dispunând soluții de încetare a procesului penal la împlinirea termenului general de prescripție, iar într-o altă opinie majoritară și consacrând o practică relativ constantă în special după pronunțarea unor decizii de speță de Înalta Curte de Casație și Justiție (ex. deciziile nr. 290/A din 6 noiembrie 2018, nr. 306/A din 22 noiembrie 2018, decizia nr. 174/RC din 15 mai 2019 ale Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție; Decizia nr. 142 din 27 mai 2019 a Completului de 5 judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție) s-a reținut că instanța de contencios constituțional a oferit o interpretare sintagmei respective prin trimiterea făcută la reglementarea din cuprinsul art. 123 alin. 1 Cod penal anterior care prevedea întreruperea cursului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat suspectului sau inculpatului, statuând astfel că în această interpretare legea este previzibilă.

În doctrină s-a reținut că deciziile de constatare a neconstituționalității unei soluții legislative se înscriu în categoria *deciziilor manipulative*, care determină o reformulare a conținutului normei, în scopul de a-l face compatibil cu prevederile constituționale, în majoritatea cazurilor organele judiciare aplicând textul vizat prin prisma deciziei Curții. Astfel de decizii nu au fost aplicate atunci când completarea cerută de Curte ar fi condus la agravarea în planul dreptului substanțial a situației persoanei în cauză, ca efect al extinderii sferei de incidență a textului de incriminare.

În ce privește aplicarea legii penale în timp, în opinia majoritară s-a reținut că prescripția răspunderii penale ține de dreptul penal substanțial, iar modificarea domeniului de incidență al art. 155 alin. 1 din Codul penal ca efect al reinterpretrării sale de către Curtea Constituțională este asimilată intervenției unei legi mai favorabile în sensul art. 5 din Codul penal. Reinterpretrarea textului impusă prin Decizia nr. 297/2018 operează ca o lege nouă mai favorabilă iar criteriul impus de Curte - necesitatea comunicării actului întreruptiv - se aplică și actelor de procedură efectuate anterior deciziei Curții Constituționale.

Prin **Decizia nr. 358/2022**, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt neconstituționale, arătând că forma textului legal rămas după Decizia nr. 297/2018 a dat naștere unei practici judiciare ce tinde la adoptarea unei soluții de suplinire a competențelor legiuitorului, prin identificarea ansamblului legislativ și aplicarea acestuia, de multe ori prin analogie. Curtea a constatat expres că, prin efectele pe care le produce, Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 împrumută natura juridică a unei *decizii simple/extreme*, întrucât, constatând neconstituționalitatea faptului că întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale se realiza prin îndeplinirea "oricărui act de procedură în cauză", Curtea a sancționat unica soluție legislativă pe care dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal o reglementau, astfel că ansamblul normativ în vigoare nu oferă toate elementele legislative necesare aplicării previzibile a normei sancționate prin Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018. Mai mult, a arătat Curtea că deși a făcut trimitere la vechea reglementare, evidențiind reperele unui comportament constituțional pe care legiuitorul avea obligația să și-l însușească, aplicând cele statuate de Curte, acest fapt nu poate fi interpretat ca o permisiune

acordată de către instanța de contencios constituțional organelor judiciare de a stabili ele însele cazurile de întrerupere a prescripției răspunderii penale.

În consecință, Curtea a constatat că *în condițiile stabilirii naturii juridice a Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 ca decizie simplă/extremă, în absența intervenției active a legiuitorului, obligatorie potrivit art. 147 din Constituție, pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma, prin reglementarea expresă a cazurilor apte să întrerupă cursul termenului prescripției răspunderii penale, fondul activ al legislației nu conține vreun caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale.*

Din cele expuse mai sus reiese că în mod relativ constant atât în doctrină cât și în practică prescripția răspunderii penale a fost analizată ca o instituție de drept penal, supusă principiului aplicării legii penale mai favorabile, inclusiv după Decizia nr. 297/2018 conform celor arătate.

Pe de altă parte, prin considerentele obligatorii ale Deciziei nr. 358 din 26.05.2022 Curtea Constituțională a României a menționat în mod expres că, în intervalul între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma nu există cazuri care să permită întreruperea cursului prescripției penale, *neexistând* vreo altă referire cu privire la efectele acestei decizii, iar potrivit art. 147 alin. 4 din Constituția României *deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor*".

Regula generală stabilită de Constituția României la art. 15 alin. 2 este că legea dispune

numai pentru viitor, sigura excepție admisă fiind legea penală/contravențională mai favorabilă. Adoptarea unei legi penale mai favorabile este rezultatul voinței legiuitorului, ca urmare a schimbării la un moment dat a politicii penale a statului. Aplicând art. 5 alin. 1 Cod penal în contextul dat s-ar da eficiență nu legii în vigoare de la data faptei și nici celei în vigoare la momentul actual, ci unei forme incomplete și inaplicabile ca atare, conturate prin Decizia nr. 358/2022, anterior ignorate și neaplicate de majoritatea instanțelor judecătorești care au interpretat efectele Deciziei nr. 297/2018 în sensul oferit chiar de Curtea Constituțională în cuprinsul acesteia și confirmat ulterior prin Decizia nr. 650/2018 prin care a reafirmat caracterul in rem al întreruperii termenului de prescripție (Prin prisma instituției prescripției răspunderii penale, *comunicarea actului de procedură prevăzut de lege autorului sau unuia dintre participanții la săvârșirea infracțiunii semnifică o menținere a rezonanței sociale a faptei*, ceea ce înseamnă că fapta nu a fost uitată și este în atenția societății, efectul acesteia vizează fapta și nu persoanele - punctul 421).

În ce privește dreptul Uniunii Europene, după aderare România are și obligația respectării principiilor comune consacrate în art. 2 TUE și de a asigura căile necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, potrivit art. 19 alin. 1 pragraf. 2 TUE.

În ce privește obligațiile decurgând din art. 325 alin. 1 TFUE, la punctul 58 din Hotărârea Taricco, dispozițiile naționale în cauză (din dreptul italian în materie de prescripție) au fost considerate susceptibile să aducă atingere obligațiilor impuse statului membru în cauză prin articolul 325 alineatele (1) și (2) TFUE în ipoteza în care dispozițiile menționate ar împiedica aplicarea unor sancțiuni penale efective și disuasive într-un număr considerabil de cazuri de fraudă gravă aducând atingere intereselor financiare ale Uniunii (...).

Prin aplicarea art. 155 alin. 1 Cod penal, în urma Deciziei nr. 358/2022, ca lege penală mai favorabilă în forma în care s-ar considera că în actualul Cod penal nu au existat dispoziții care să reglementeze vreun caz de întrerupere a termenului de prescripție (cu excepția art. 155 alin. 5 Cod penal) cu consecința aplicării numai a prescripției generale, impactul trebuie evaluat atât din perspectiva riscului de impunitate într-un număr semnificativ de cauze, în

special complexe, și a respectării statului de drept în general, dar și din perspectiva specifică a protejării resurselor financiare ale Uniunii Europene.

Sub un prim aspect, în lipsa unor date statistice centralizate, impactul poate fi doar dedus din faptul că termenele de prescripție pentru astfel de cauze complexe sunt în majoritatea cazurilor de 8 și 10 ani, fiind aplicabile pentru toate faptele anterioare anului 2012 și, respectiv, 2014 (cu excepția celor declarate imprescriptibile), iar interpretarea de către Curtea Constituțională a naturii și efectelor Deciziei nr. 297/2018, la patru ani distanță, în lipsa intervenției legiuitorului, ca fiind una simplă/extremă, în condițiile unei interpretări majoritare în jurisprudență și doctrină ca fiind una manipulativă a pus în reală dificultate instanțele judecătorești de a interpreta și aplica instituția prescripției extinctive în cauzele deduse judecătii.

Tot în acest context trebuie amintit că Statul român are și obligația respectării demnității umane, valoare comună în toate sistemele de drept, din perspectiva asigurării unei protecții efective a victimelor infracțiunilor. Prin Decizia nr. 511/2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 125 alin. 3 din Codul penal anterior care au declarat imprescriptibile infracțiunile contra păcii și omenirii și cele contra vieții comise cu intenție sau praeterintenție, Curtea a reținut că „dincolo de controversele doctrinare cu privire la natura juridică a instituției prescripției, ceea ce este cert și constituie un reper juridic important în analiza controlului de constituționalitate este faptul că legislațiile statelor semnatare ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie să respecte prevederile art. 7 paragraful 1 din această convenție, care reprezintă fundamentul protecției juridice sub aspectul neretroactivității legii. (...) Într-o atare situație, *legiuitorul a avut de ales între principiul securității raporturilor juridice și echitatea juridică, ambele componente fundamentale ale statului de drept*. Fiind sarcina legiuitorului să decidă cărui principiu îi acordă prevalență, acesta, fără a interveni arbitrar și ținând seama de valoarea primordială a dreptului la viață consacrat de art. 22 alin. (1) din Constituția României, a optat pentru aplicarea imediată a dispozițiilor din materia prescripției, mai severe, inclusiv pentru infracțiuni comise anterior, pentru care termenul de prescripție a executării pedepsei nu s-a împlinit încă. Curtea constată că opțiunea legiuitorului privind reglementarea imprescriptibilității executării pedepselor principale în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 174 - 176 din Codul penal și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei pentru care, la data intrării în vigoare a dispozițiilor de lege criticate, nu s-a împlinit termenul de prescripție a executării, nu are drept consecință un prejudiciu constituțional relevant. Prin urmare, reglementarea cuprinsă în art. 125 alin. 3 din Codul penal nu încalcă Constituția, fiind compatibilă cu sistemul principiilor consacrate de prevederile Legii fundamentale.”

Sub al doilea aspect, în cauza C-42/17 M.A.S., M.B. punctele 41-42, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că revine în primul rând legiuitorului național obligația de a prevedea norme de prescripție care să permită îndeplinirea obligațiilor care decurg din articolul 325 TFUE, în lumina considerațiilor expuse de Curte la punctul 58 din Hotărârea Taricco. Astfel, legiuitorul național are sarcina de a se asigura că regimul național de prescripție în materie penală nu conduce la nepedepsirea unui număr considerabil de cazuri de fraudă gravă în materie de TVA sau nu este mai sever pentru inculpați în cazurile de fraudă aducând atingere intereselor financiare ale statului membru în cauză decât în cele care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii.

În aceeași hotărârea Curtea de la Luxemburg a concluzionat că articolul 325 alineatele (1) și (2) TFUE trebuie interpretat în sensul că impune instanței naționale ca, în cadrul unei proceduri penale având ca obiect infracțiuni privind TVA-ul, să lase neaplicate dispoziții interne în materie de prescripție care intră sub incidența dreptului material național și care se opun aplicării unor sancțiuni penale efective și disuasive într-un număr considerabil de cazuri de fraudă gravă aducând atingere intereselor financiare ale Uniunii (...), *cu excepția cazului în care o astfel de neaplicare determină o încălcare a principiului legalității infracțiunilor și pedepselor, din cauza unei lipse de precizie a legii aplicabile sau pentru motivul aplicării retroactive a unei legislații care impune condiții de incriminare mai severe decât cele în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii*.

Prin urmare, imperativul protejării intereselor financiare a Uniunii Europene este subordonat principiului legalității infracțiunilor și pedepselor, sub cele două aspecte mai sus enunțate.

În ce privește precizia legii aplicabile, principalul considerent evocat de Curtea Constituțională la pronunțarea Deciziei nr. 358/2022 este că după pronunțarea primei decizii, prin tăcerea legiuitorului, s-a ajuns la o nouă situație lipsită de claritate și previzibilitate, *constatându-se că ansamblul normativ în vigoare nu oferă toate elementele legislative necesare aplicării previzibile a normei sancționate prin Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018* (paragraf. 72).

În cauza C-42/17 M.A.S., M.B. punctul 54 Curtea a amintit că din Explicațiile cu privire la Carta drepturilor fundamentale (JO 2007, C 303, p. 17) reiese că, potrivit articolului 52 alineatul (3) din cartă, dreptul garantat la articolul 49 din aceasta are același înțeles și același domeniu de aplicare ca și dreptul garantat prin CEDO.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat, cu privire la art. 7 din Convenție privind principiul legalității infracțiunilor și a pedepselor, că acesta nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea progresivă a normelor privind răspunderea penală prin interpretarea judiciară a fiecărei cauze în parte, cu condiția ca rezultatul să fie concordant cu substanța infracțiunii și previzibil în mod rezonabil [S.W. împotriva Regatului Unit, pct. 36; Streletz, Kessler și Krenz împotriva Germaniei (MC), pct. 50; Kononov împotriva Letoniei (MC), pct. 185]. Previzibilitatea interpretării jurisprudențiale privește, în mod egal, elementele constitutive ale infracțiunii (Dragotoniș și Militaru-Pidhorni împotriva României, pct. 43-47) și pedeapsa aplicabilă [Alimucaj împotriva Albaniei, pct. 154-162; Del Rio Prada împotriva Spaniei (MC), pct. U1 i i 7]. Interpretarea aspectelor strict procedurale nu are nicio incidență asupra previzibilității infracțiunii și nu ridică, astfel, nicio problemă din perspectiva art. 7 (Khodorkovskiy și Lebedev împotriva Rusiei, pct. 788-790, privitor la o pretinsă piedică procedurală în calea acuzării).

În ceea ce privește caracterul previzibil în mod rezonabil al interpretării judiciare, Curtea trebuie să examineze dacă reclamantul putea prevedea în mod rezonabil la momentul faptelor, la nevoie cu ajutorul unui jurist, că risca să fie acuzat și condamnat pentru infracțiunea în cauză (Jorgic împotriva Germaniei, pct. 109-113) și să i se aplice pedeapsa prevăzută în acest caz. Curtea trebuie să verifice, în special, dacă interpretarea judiciară a legii penale se limitează la a urma o tendință vizibilă în evoluția jurisprudenței instanțelor (S.W. împotriva Regatului Unit și C.R. împotriva Regatului Unit) sau dacă instanțele interne au efectuat un reviriment jurisprudențial care nu putea fi prevăzut de către persoana în cauză (Dragotoniș și Militaru- Pidhorni împotriva României, pct. 44; Del Rio Prada împotriva Spaniei, pct. 111-117).

În cauza Dragotoniș și Militaru- Pidhorni împotriva României, pct. 33-34 și 37 CtEDO a reamintit că art. 7 § 1 din Convenție consacră, la modul general, principiul legalității delictelor și a pedepselor (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) și interzice, în mod special, aplicarea retroactivă a dreptului penal atunci când ea se face în dezavantajul acuzatului (Kokkinakis împotriva Greciei, Hotărârea din 25 mai 1993, seria A nr. 260-A, p. 22, § 52). Dacă interzice în mod special extinderea domeniului de aplicare a infracțiunilor existente asupra faptelor care, până atunci, nu constituiau infracțiuni, el prevede, pe de altă parte, neaplicarea legii penale în mod extensiv în dezavantajul acuzatului, de exemplu prin analogie. Rezultă că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și sancțiunile care le pedepsesc (Achour c. Franței [MC], nr. 67.335/01, § 41, 29 martie 2006).

Noțiunea "drept" ("law") folosită la art. 7 corespunde noțiunii "lege" ce apare în alte articole din Convenție; ea înglobează dreptul de origine atât legislativă, cât și jurisprudențială și implică condiții calitative, printre altele, pe cele ale accesibilității și previzibilității (vezi, în special, Cantoni împotriva Franței, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, Culegere de hotărâri și decizii 1996-V, p. 1627, § 29, Coșme și alții c. Belgiei, nr. 32.492/96, 32.547/96, 32.548/96,

33.209/96 și 33.210/96, § 145, CEDO 2000-VII, și E.K. c. Turciei, nr. 28.496/95, § 51, 7 februarie 2002).

În ce privește aplicarea retroactivă a legii în materie penală potrivit art. 7 din Convenție, CtEDO a arătat că art. 7 se aplică doar dispozițiilor care definesc infracțiunile și pedepsele prevăzute pentru sancționarea acestora, fără a se aplica legilor de procedură, a căror aplicare imediată, conform principiului *tempus regit actum* (Scoppola c. Italiei (nr. 2) (MC), pct. 110).

În materia prescripției, în hotărârea Previtti c. Italia, la punctul 80, Curtea a reamintit că în hotărârea *Coëme ș.a. c. Belgia* a apreciat că aplicarea imediată a unei legi care prelungește termenele de prescripție nu aduce atingere dispozițiilor art. 7 din Convenție, «căci nu se poate interpreta această dispoziție ca împiedicând o prelungire a termenelor de prescripție, prin efectul aplicării imediate a unei legi de procedură, atât timp cât faptele imputate nu au fost niciodată prescrise». Curtea a calificat deci regulile aplicabile în materia prescripției ca fiind norme de procedură. Curtea nu vede nici un motiv de a se îndepărta de la această concluzie în prezenta cauză. Ea constată că *regulile privind prescripția nu definesc infracțiuni sau pedepse aplicabile lor și pot fi interpretate ca stabilind o simplă condiție prealabilă pentru examinarea cauzei*.

Aceleași concluzii au fost reluate și în cauza Borcea c. României. Curtea Europeană a adăugat că „aceste fapte constituiau infracțiuni în momentul în care au fost săvârșite, iar pedepsele aplicate nu erau mai severe decât cele aplicabile în momentul săvârșirii faptelor. Reclamantul nu a suferit, ca urmare a schimbării jurisprudenței, un prejudiciu mai mare decât cel la care era expus la momentul săvârșirii infracțiunii (Coe'me și alții, citată anterior, pct. 150). 66. În ceea ce privește modalitatea în care trebuie să fie aplicate legile succesive privind prescripția, Curtea admite că atingerea unui consens jurisprudențial este un proces care poate dura și existența unei divergențe poate fi tolerată atât timp cât ordinea juridică internă are capacitatea de a o resorbi [mutatis mutandis, Maktouf și Damjanovic împotriva Bosniei și Herțegovinei (MC), nr. 2312/08 și 34179/08, pct. 66, CEDO 2013].

Din cele mai sus expuse reiese că reglementări în materie de prescripție precum cele conținute de art. 155 alin. 1 Cod penal *nu definesc infracțiuni sau pedepse aplicabile lor* în sensul jurisprudenței CtEDO care ar atrage o încălcare a principiului legii penale mai favorabile și a principiului legalității în general în cazul în care s-ar aprecia că actele întreruptive de prescripție ar fi guvernate de regula în vigoare la data efectuării sau ar fi lăsate neaplicate în cazul în care s-ar aprecia că sunt norme de drept substanțial supuse art. 5 Cod penal. În ce privește cerințele de precizie și previzibilitate prev. de art. 7 din Convenție, așa cum s-a reținut mai sus, interpretarea instanțelor judecătorești a fost în majoritate în sensul acordării efectului întreruptiv de prescripție numai actelor de procedură care se comunică suspectului sau inculpatului, încă din 2018, aliniindu-se practicii instanței supreme (deciziile nr. 290/A din 6 noiembrie 2018, nr. 306/A din 22 noiembrie 2018, decizia nr. 174/RC din 15 mai 2019 ale Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție; Decizia nr. 142 din 27 mai 2019 a Completului de 5 judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție), astfel că cei vizati de procedurile judiciare derulate puteau estima în mod previzibil condițiile tragerii la răspundere penală din perspectiva termenului în care o sancțiune putea fi aplicată, fiind respectate principiile CEDO mai sus prezentate conform cărora funcția de decizie încredințată instanțelor servește tocmai înlăturării îndoielilor ce ar putea rămâne în ceea ce privește interpretarea normelor, ținându-se cont de evoluția practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și rezonabil de previzibil (S.W. c. Regatului Unit, Hotărârea din 22 noiembrie 1995, seria A nr. 335-B, p. 41, § 36).

În ce privește standardul de protecție superior în legislația internă, trebuie amintit că în materia infracțiunilor ce privesc interesele financiare ale Uniunii Europene Curtea de la Luxemburg a statuat că în această privință, autoritățile și instanțele naționale sunt libere să aplice standarde naționale de protecție a drepturilor fundamentale, cu condiția ca această

aplicare să nu compromită nivelul de protecție prevăzut de cartă, astfel cum a fost interpretată de Curte, și nici supremația, unitatea și caracterul efectiv al dreptului Uniunii (Hotărârea din 26 februarie 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punctul 29 și jurisprudența citată).

Trebuie adăugat că în Hotărârea din data de 21.12.2021 în cauzele conexate C-357/19 Euro Box Promotion și alții, C-379/19 DNA-Serviciul Teritorial Oradea, C-547/19 Asociația Forumul Judecătorilor din România, C-811/19 FQ și alții și C-840/19 NC, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut la punctele 200-203 următoarele: În această privință, trebuie arătat că un risc sistemic de impunitate nu poate fi exclus atunci când aplicarea jurisprudenței Curții Constituționale rezultate din Deciziile nr. 685/2018 și nr. 417/2019 coroborată cu punerea în aplicare a dispozițiilor naționale în materie de prescripție are ca efect să se evite sancționarea efectivă și disuasivă a unei categorii bine determinate de persoane, în speță cele care ocupă cele mai importante poziții ale statului român și care au fost condamnate pentru săvârșirea în exercitarea funcțiilor lor a unor fapte de fraudă gravă și/sau de corupție gravă printr-o hotărâre în primă instanță și/sau în apel a Înaltei Curți de Casație și Justiție, hotărâre ce a făcut totuși obiectul unui apel și/sau al unei căi extraordinare de atac la aceeași instanță.

201 Într-adevăr, deși limitate pe plan temporal, aceste decizii ale Curții Constituționale sunt în special susceptibile să aibă un impact direct și generalizat asupra respectivei categorii de persoane, din moment ce, sancționând cu nulitatea absolută o asemenea hotărâre de condamnare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și impunând o rejudecare a cauzelor de fraudă și/sau de corupție în discuție, deciziile menționate pot avea ca efect prelungirea duratei procedurilor penale aferente în afara termenelor de prescripție aplicabile, riscul de impunitate devenind în acest fel sistemic față de categoria de persoane menționată.

202 Or, un asemenea risc ar repune în discuție obiectivul urmărit atât de articolul 325 alineatul (1) TFUE, cât și de Decizia 2006/928, care constă în combaterea corupției la nivel înalt prin intermediul unor sancțiuni efective și disuasive.

203 Rezultă că, în ipoteza în care instanța de trimitere din cauzele C-357/19, C-811/19 și C-840/19 ar ajunge la concluzia că aplicarea jurisprudenței Curții Constituționale rezultate din Deciziile nr. 685/2018 și nr. 417/2019 coroborată cu punerea în aplicare a dispozițiilor naționale în materie de prescripție și în special a termenului absolut de prescripție prevăzut la articolul 155 alineatul (4) din Codul penal implică un risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infracțiuni grave de fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de corupție în general, sancțiunile prevăzute de dreptul național pentru combaterea unor astfel de infracțiuni nu ar putea fi considerate drept efective și disuasive, ceea ce ar fi incompatibil cu articolul 325 alineatul (1) TFUE coroborat cu articolul 2 din Convenția PIF, precum și cu Decizia 2006/928.

În analiza ce face obiectul prezentei cauze riscul sistemic de impunitate a faptelor trebuie evaluat în contextul în care aplicarea unei ipoteze sau a alteia este directă și generalizată asupra tuturor persoanelor vizate de proceduri judiciare în derulare, nedefinitiv soluționate încă (sau chiar definitiv soluționate ce pot fi repuse în discuție prin căile de atac extraordinare disponibile), iar nu numai anumitor categorii de persoane și fără a fi condiționată de anularea unor proceduri anterioare, ca în situațiile anterior menționate.

Pentru considerentele expuse, în baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 Cod procedură penală, va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură, conform art. 155 alin. 1 Cod penal, sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, aplicarea acestora potrivit art. 5 Cod penal se face indiferent de obiectul infracțiunii sau, în ce privește infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, se impune efectuarea unei analize specifice cu privire la

necesitatea de a lăsa (sau nu) neaplicate aceste dispoziții în raport de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza art. 325 din TFUE, precum și a Hotărârii din data de 21.12.2021 în cauzele conexe C-357/19 Euro Box Promotion și alții, C-379/19 DNA-Serviciul Teritorial Oradea, C-547/19 Asociația Forumul Judecătorilor din România , C-811/19 FO și alții și C-840/19 NC.

DISPUNE

Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură, conform art. 155 alin. 1 Cod penal, sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, aplicarea acestora potrivit art. 5 Cod penal se face indiferent de obiectul infracțiunii sau, în ce privește infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, se impune efectuarea unei analize specifice cu privire la necesitatea de a lăsa (sau nu) neaplicate aceste dispoziții în raport de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene dezvoltate în baza art. 325 din TFUE, precum și a Hotărârii din data de 21.12.2021 în cauzele conexe C-357/19 Euro Box Promotion și alții, C-379/19 DNA-Serviciul Teritorial Oradea, C-547/19 Asociația Forumul Judecătorilor din România , C-811/19 FQ și alții și C-840/19 NC.

Definitivă.

PREŞEDINTE,
AB

pentru **Grefier EF**, aflat in C.O.
semnează grefier șef secție